ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 23.5.2022 г.
COM(2022) 615 final

Препоръка за

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

относно националната програма за реформи на Ирландия за 2022 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Ирландия за 2022 г.

{SWD(2022) 615 final} - {SWD(2022) 640 final}

Препоръка за

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

относно националната програма за реформи на Ирландия за 2022 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Ирландия за 2022 г.

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики[1], и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси[2], и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

(1) Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета[3], с който бе създаден Механизъм за възстановяване и устойчивост, влезе в сила на 19 февруари 2021 г. По Механизма за възстановяване и устойчивост се предоставя финансова подкрепа за осъществяването на реформи и инвестиции, водещи до фискален стимул, финансиран от Съюза. Той допринася за икономическото възстановяване и за осъществяването на устойчиви и увеличаващи растежа реформи и инвестиции, по-специално за насърчаването на екологичния и

[1] ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.
[2] ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.
[3] Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 г. за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост (ОВ L 57, 18.2.2021 г., стр. 17).

цифровия преход, като същевременно укрепва устойчивостта и потенциалния растеж на икономиките на държавите членки. Той спомага също за укрепване на устойчивите публични финанси и за стимулиране на растежа и създаването на работни места в средносрочен и дългосрочен план. Максималното финансово участие за държава членка в рамките на Механизма за възстановяване и устойчивост [беше] актуализирано на [XX] юни 2022 г. в съответствие с член 11, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/241.

(2) На 24 ноември 2021 г. Комисията прие годишния обзор на устойчивия растеж, с което постави началото на европейския семестър за координация на икономическите политики за 2022 г. Тя надлежно взе предвид съвместния ангажимент, потвърден на социалната среща на върха в Порто през май 2021 г., за по-нататъшно прилагане на Европейския стълб на социалните права, провъзгласен от Европейския парламент, Съвета и Комисията на 17 ноември 2017 г. На 25 март 2022 г. Европейският съвет одобри приоритетите на годишния обзор на устойчивия растеж за 2022 г. На 24 ноември 2021 г. въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 Комисията прие и доклада за механизма за предупреждение, в който Ирландия бе посочена като една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед[4]. На същата дата Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната, която беше приета от Съвета на 5 април 2022 г., както и предложението за съвместния доклад за заетостта за 2022 г., в който се анализира прилагането на насоките за заетостта и принципите на Европейския стълб на социалните права, което беше прието от Съвета на 14 март 2022 г.

(3) След световната пандемия нахлуването на Русия в Украйна значително промени геополитическия и икономическия контекст. Последиците от нахлуването върху икономиките на държавите членки бе усетено например чрез по-високите цени на енергията и храните и по-слабите перспективи за растеж. По-високите цени на енергията са особено тежки за най-уязвимите домакинства, изпитващи енергийна бедност или изложени на риск от енергийна бедност. В ЕС се наблюдава и безпрецедентен приток на хора, бягащи от Украйна. В този контекст на 4 март 2022 г. за първи път беше задействана Директивата за временна закрила[5], с която на разселените лица от Украйна беше предоставено правото на законно пребиваване в ЕС, както и достъп до образование и обучение, пазара на труда, здравеопазване, жилищно настаняване и социално подпомагане.

(4) Като се има предвид бързо променящата се икономическа и геополитическа ситуация, през 2022 г. европейският семестър възобновява широкообхватната си координация на икономическите политики и политиките по заетостта, като същевременно се усъвършенства в съответствие с изискванията за изпълнение на Механизма за възстановяване и устойчивост, както е посочено в годишния обзор на устойчивия растеж за 2022 г. Изпълнението на приетите планове за

[4] Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25).

[5] Решение за изпълнение (ЕС) 2022/382 на Съвета от 4 март 2022 г. за установяване на съществуването на масово навлизане на разселени лица от Украйна по смисъла на член 5 от Директива 2001/55/ЕО и за въвеждане на временна закрила (ОВ L 71, 4.3.2022 г., стр. 1)

възстановяване и устойчивост е от съществено значение за постигането на приоритетите на политиката в рамките на европейския семестър, тъй като плановете обхващат всички или значителна част от съответните специфични за всяка държава препоръки, отправени през циклите на семестъра за 2019 г. и 2020 г. Специфичните за всяка държава препоръки за 2019 г. и 2020 г. продължават да бъдат също токова важни и за плановете за възстановяване и устойчивост, които са преразгледани, актуализирани или изменени в съответствие с членове 14, 18 и 21 от Регламент (ЕС) 2021/241, в допълнение към всички специфични за всяка държава препоръки, отправени до датата, на която е представен измененият план.

(5) Общата клауза за дерогация действа от март 2020 г[6]. В съобщението си от 3 март 2021 г.[7] Комисията изрази също така становище, че решението за дезактивиране или продължаване на прилагането на общата клауза за дерогация следва да се основава на цялостна оценка на състоянието на икономиката, като равнището на икономическата активност в ЕС или еврозоната се сравнява с равнищата отпреди кризата (края на 2019 г.) като ключов количествен критерий. Повишената несигурност и силните рискове от влошаване на икономическите перспективи в контекста на войната в Европа, безпрецедентното покачване на цените на енергията и продължаващите смущения във веригата на доставки оправдават удължаването на срока на действие на общата клауза за дерогация на Пакта за стабилност и растеж до 2023 г.

(6) Съгласно подхода в становището на Съвета от 18 юни 2021 г. относно програмата за стабилност за 2021 г. фискалната позиция понастоящем се измерва най-добре с промяната в първичните разходи (след приспадане на дискреционните мерки по отношение на приходите), като се изключват временните извънредни мерки, свързани с кризата с COVID-19, но се включват свързаните със средносрочния потенциален растеж разходи, финансирани с безвъзмездна подкрепа (безвъзмездни средства) по Механизма за възстановяване и устойчивост и други средства от ЕС[8]. Освен общата фискална позиция, за да се прецени дали националната фискална политика е предпазлива и дали съставът ѝ допринася за устойчиво възстановяване, което е в съответствие с екологичния и цифровия преход, се обръща внимание и на развитието на финансираните на национално равнище първични текущи разходи[9] (без дискреционните мерки по отношение на приходите и без свързаните с кризата с COVID-19 временни извънредни мерки) и инвестиции.

---

6 Съобщение на Комисията до Съвета относно активирането на общата клауза за дерогация, предвидена в Пакта за стабилност и растеж, Брюксел, 20.3.2020 г. (COM (2020) 123 final).

7 Съобщение на Комисията до Съвета „Една година от началото на пандемията от COVID-19: ответни мерки на фискалната политика“, 3.3.2021 г. (COM(2021) 105 final).

8 Прогнозите за фискалната позиция и нейните компоненти в настоящата препоръка са оценки на Комисията, основани на допусканията, залегнали в прогнозата на Комисията от пролетта на 2022 г. Оценките на Комисията на средносрочния потенциален растеж не включват положителното въздействие на реформите, които са част от плана за възстановяване и устойчивост и които могат да стимулират потенциалния растеж.

9 Нефинансирани с безвъзмездни средства от Механизма за възстановяване и устойчивост и други средства на ЕС.

(7) На 2 март 2022 г. Комисията прие съобщение, в което се предоставят общи насоки за фискалната политика през 2023 г., като целта е да се подпомогне изготвянето на програмите за стабилност и конвергенция на държавите членки и по този начин да се засили координацията на политиките[10]. Комисията отбеляза, че въз основа на макроикономическите перспективи от зимната прогноза от 2022 г. преминаването от съвкупна подкрепяща фискална позиция през 2020—2022 г. към до голяма степен неутрална съвкупна фискална позиция през 2023 г. изглежда подходящо, като същевременно се запазва готовност за реакция на променящата се икономическа ситуация. Комисията обяви, че фискалните препоръки за 2023 г. следва да продължат да бъдат диференцирани в отделните държави членки и да вземат предвид възможното разпространение на ефекти между отделните държави. Комисията прикани държавите членки да отразят насоките в своите програми за стабилност и конвергенция. Комисията пое ангажимент да следи отблизо икономическото развитие и при необходимост ще коригира своите насоки на политиката най-късно с пролетния пакет за семестъра от края на май 2022 г.

(8) По отношение на фискалните насоки, предоставени на 2 март 2022 г., фискалните препоръки за 2023 г. отчитат влошените икономически перспективи, повишената несигурност и допълнителните рискове от влошаване, както и по-високата инфлация в сравнение със зимната прогноза. На фона на тези съображения фискалните мерки трябва да доведат до увеличение на публичните инвестиции за екологичния и цифровия преход и енергийната сигурност и до поддържане на покупателната способност на най-уязвимите домакинства, така че да се смекчи въздействието на покачването на цените на енергията и да се спомогне за ограничаване на инфлационния натиск от вторични ефекти чрез целенасочени и временни мерки; фискалната политика трябва да остане гъвкава, за да се адаптира към бързо променящите се обстоятелства, и да бъде диференцирана в отделните държави в зависимост от тяхното фискално и икономическо положение, включително по отношение на излагането им на кризата и притока на разселени лица от Украйна.

(9) На 28 май 2021 г. Ирландия представи на Комисията своя национален план за възстановяване и устойчивост в съответствие с член 18, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/241. Съгласно член 19 от Регламент (ЕС) 2021/241 Комисията оцени целесъобразността, ефективността, ефикасността и съгласуваността на плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с насоките за оценка в приложение V към посочения регламент. На 8 септември 2021 г. Съветът прие своето решение за одобряване на оценката на плана за възстановяване и устойчивост на Ирландия[11]. Отпускането на траншовете зависи от решение на Комисията, взето в съответствие с член 24, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2021/241, че Ирландия е изпълнила задоволително съответните ключови етапи и цели, определени в решението за изпълнение на Съвета. Задоволителното изпълнение предполага, че постигането на предходните ключови етапи и цели е запазено.

---

[10] Съобщение на Комисията до Съвета: Насоки за фискалната политика за 2023 г., Брюксел, 2.3.2022 г. (COM(2022) 85 final).

[11] Решение за изпълнение от 8 септември 2021 г. на Съвета за одобряване на оценката на плана за възстановяване и устойчивост на Ирландия (ST 11046/21 + ADD 1).

(10) На 4 май 2022 г. Ирландия представи своята национална програма за реформи за 2022 г., а на 29 април 2022 г. — своята програма за стабилност за 2022 г. в съответствие със срока, определен в член 4 от Регламент (ЕО) № 1466/97. Двете програми бяха оценени заедно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях. В съответствие с член 27 от Регламент (ЕС) 2021/241 националната програма за реформи за 2022 г. отразява също шестмесечното докладване на Ирландия относно напредъка, постигнат при изпълнението на нейния план за възстановяване и устойчивост.

(11) На 23 май 2022 г. Комисията публикува доклада за Ирландия[12] за 2022 г. В него беше оценен напредъкът на Ирландия в изпълнението на съответните специфични за държавата препоръки, приети от Съвета през 2019 г., 2020 г. и 2021 г., и беше направен преглед на изпълнението от страна на Ирландия на плана за възстановяване и устойчивост въз основа на набора от показатели за възстановяване и устойчивост. Въз основа на този анализ в доклада за държавата бяха посочени пропуски по отношение на предизвикателствата, които не са разгледани или са само частично разгледани в плана за възстановяване и устойчивост, както и по отношение на новите и нововъзникващите предизвикателства, включително породените от руското нахлуване в Украйна. В него бяха оценени също напредъкът на Ирландия при прилагането на Европейския стълб на социалните права и постигането на водещите цели на ЕС в областта на заетостта, уменията и намаляването на бедността, както и напредъкът в постигането на целите на ООН за устойчиво развитие.

(12) Комисията извърши задълбочен преглед по член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 за Ирландия и публикува резултатите от него на 23 май 2022 г.[13] Комисията стигна до заключението, че Ирландия вече не е засегната от дисбаланси, свързани с високия частен, държавен и външен дълг. Беше постигнат значителен напредък в намаляването на държавната и частната задлъжнялост, както и на нетните външни задължения, както преди, така и след пандемията.

(13) На 20 юли 2020 г. Съветът препоръча на Ирландия да предприеме всички необходими мерки през 2020 и 2021 г., в съответствие с общата клауза за дерогация, за ефективно справяне с пандемията, поддържане на икономиката и подпомагане на последващото възстановяване. Освен това той препоръча на Ирландия, когато икономическите условия позволяват това, да провежда фискални политики, насочени към постигане на разумни средносрочни фискални позиции и гарантиране на устойчивостта на дълга, като същевременно засили инвестициите. През 2021 г. въз основа на данни, потвърдени от Евростат, дефицитът по консолидирания държавен бюджет на Ирландия спадна от 5,1 % от БВП през 2020 г. на 1,9 % през 2021 г. Ответните мерки на фискалната политика на Ирландия подпомогнаха икономическото възстановяване през 2021 г., а временните спешни мерки за подкрепа намаляха от 3,3 % от БВП през 2020 г. на 2,7 % през 2021 г. Мерките, предприети от Ирландия през 2021 г., са в съответствие с препоръката на Съвета от 20 юли 2020 г. Дискреционните

[12] SWD(2022) 615 final.
[13] SWD(2022) 634 final.

бюджетни мерки, приети от правителството през 2020 г. и 2021 г., бяха като цяло временни или съпътствани от компенсаторни мерки. Въз основа на данни, потвърдени от Евростат, през 2021 г. консолидираният държавен дълг възлизаше на 56,0 % от БВП.

(14) Макроикономическият сценарий в основата на бюджетните прогнози в програмата за стабилност за 2022 г. е реалистичен. Правителството предвижда реалният БВП да нарасне с 6,4 % през 2022 г. и с 4,4 % през 2023 г. За сравнение в прогнозата на Комисията от пролетта на 2022 г. се предвижда по-нисък растеж на реалния БВП от 5,4 % през 2022 г. и сходен растеж на БВП от 4,4 % през 2023 г., главно поради по-ниското лично потребление и по-ниските прогнози за износа през 2022 г. В своята програма за стабилност за 2022 г. правителството очаква номиналният дефицит да намалее до 0,4 % от БВП през 2022 г. и да се превърне в излишък до 0,2 % през 2023 г. Спадът през 2022 г. отразява главно силния растеж на икономическата активност и премахването на повечето спешни мерки. Съгласно програмата съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП се очаква да спадне до 50,1 % през 2022 г. и до 46,3 % през 2023 г. Въз основа на мерките на политиката, известни към крайната дата за изготвяне на прогнозата, в прогнозата на Комисията от пролетта на 2022 г. се предвижда бюджетен дефицит от 0,5 % от БВП за 2022 г. и излишък от 0,4 % от БВП за 2023 г. Това съответства на бюджетното салдо, предвидено в програмата за стабилност за 2022 г. В прогнозата на Комисията от пролетта на 2022 г. се предвижда подобно съотношение на консолидирания държавен дълг към БВП от 50,3 % през 2022 г. и 45,5 % през 2023 г.

Въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2022 г. средносрочният (10-годишен среден) потенциален растеж на производството се оценява на 6,6 %. Тази прогноза не включва обаче въздействието на реформите, които са част от плана за възстановяване и устойчивост и могат да стимулират потенциалния растеж на Ирландия.

(15) През 2022 г. правителството постепенно премахна по-голямата част от мерките, предприети в отговор на кризата, предизвикана от COVID-19, така че се очаква временните извънредни мерки за подкрепа да намалеят от 2,7 % от БВП през 2021 г. на 0,6 % през 2022 г. Държавният дефицит е засегнат от мерките, приети за противодействие на икономическото и социалното въздействие на повишените цени на енергията, които според прогнозата на Комисията от пролетта на 2022 г. се оценяват на 0,2 % от БВП през 2022 г. и 0,0 % от БВП през 2023 г.[14] Тези мерки се състоят главно от социални трансфери към по-бедните домакинства и намаляване на косвените данъци върху потреблението на енергия. Тези мерки бяха обявени за като цяло временни. Ако обаче цените на енергията останат високи и през 2023 г., някои от тези мерки биха могли да бъдат продължени. Някои от тези мерки не са целенасочени, по-специално плащанията към всички национални сметки за електроенергия и повсеместното намаляване на акцизите. Бюджетният дефицит е повлиян и от разходите за осигуряване на временна закрила на разселените лица от Украйна, които в прогнозата на

[14] Числата представляват равнището на годишните бюджетни разходи за мерките, предприети от есента на 2021 г. насам, включително текущите приходи и разходи, както и, когато е уместно, мерките за капиталови разходи.

Комисията от пролетта на 2022 г. се очаква да бъдат 0,1 % от БВП през 2022 г. и 0,1 % през 2023 г.[15]

(16) На 18 юни 2021 г. Съветът препоръча през 2022 г. Ирландия[16] да следва подкрепяща фискална позиция, включително импулса, осигурен от Механизма за възстановяване и устойчивост, и да запази инвестициите, финансирани на национално равнище. Той също така препоръча на Ирландия, когато икономическите условия позволяват това, да провежда фискална политика, насочена към постигане на разумни средносрочни фискални позиции и осигуряване на фискална устойчивост в средносрочен план, и същевременно да засили инвестициите с цел стимулиране на потенциала за растеж.

(17) През 2022 г. въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2022 г. и въз основа на информацията, включена в програмата за стабилност за 2022 г., фискалната позиция се очаква да бъде подкрепяща на равнище + -0,3 % от БВП, както беше препоръчано от Съвета[17]. Ирландия планира да предоставя непрекъсната подкрепа за възстановяването, като използва Механизма за възстановяване и устойчивост, за да финансира допълнителни инвестиции, както беше препоръчано от Съвета. Положителният принос към икономическата активност на разходите, финансирани с безвъзмездни средства по Механизма за възстановяване и устойчивост и други средства от ЕС, се прогнозира да остане стабилен в сравнение с 2021 г. Очаква се инвестициите, финансирани на национално равнище, да доведат до експанзионистичен принос към фискалната позиция в размер на 0,3 процентни пункта през 2022 г.[18] Поради това Ирландия планира да запази финансираните на национално равнище инвестиции, както се препоръчва от Съвета. В същото време увеличението на финансираните на национално равнище първични текущи разходи (след приспадане на новите мерки по отношение на приходите) през 2022 г. се очаква да осигури като цяло неутрален принос от 0,0 процентни пункта за общата фискална позиция. Това включва допълнителното въздействие на мерките за справяне с икономическото и социалното въздействие на увеличението на цените на енергията (0,2 % от БВП).

(18) В прогнозата на Комисията от пролетта на 2022 г. се предвижда фискалната позиция през 2023 г. да бъде 1,8 % от БВП, при условие че политиката остане

---

15 Очаква се общият брой на разселените лица от Украйна в ЕС постепенно да достигне 6 милиона до края на 2022 г. Тяхното географско разпределение се изчислява въз основа на големината на установилата се диаспора, относителното население на приемащата държава членка и актуалното разпределение на разселените лица от Украйна в целия ЕС към март 2022 г. За бюджетните разходи за едно лице оценките се основават на модела за микросимулация Euromod на Съвместния изследователски център на Комисията, като се вземат предвид както паричните преводи, така и обезщетенията в натура като образование и здравеопазване, на които лицата може да имат право.

16 Препоръка на Съвета от 18 юни 2021 г., съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност за 2021 г. на Ирландия (ОВ C 304, 29.7.2021 г., стр. 28).

17 Отрицателният (положителният) знак на показателя съответства на превишение (недостиг) на растежа на първичните разходи в сравнение със средносрочния икономически растеж, което е индикация за експанзионистична (рестриктивна) фискална политика.

18 Очаква се другите капиталови разходи, финансирани на национално равнище, да имат неутрален принос от 0,0 процентен пункта от БВП.

непроменена[19]. Очаква се през 2023 г. Ирландия да продължи да използва безвъзмездните средства от Механизма за възстановяване и устойчивост, за да финансира допълнителни инвестиции в подкрепа на възстановяването. Положителният принос към икономическата активност на разходите, финансирани с безвъзмездни средства по Механизма за възстановяване и устойчивост и други средства от ЕС, се прогнозира да остане стабилен в сравнение с 2022 г. Очаква се инвестициите, финансирани на национално равнище, да доведат до неутрален принос към фискалната позиция в размер на 0,0 процентни пункта през 2023 г.[20] В същото време увеличението на финансираните на национално равнище първични текущи разходи (след приспадане на новите мерки по отношение на приходите) през 2023 г. се очаква да осигури рестриктивен принос от 1,8 процентни пункта за общата фискална позиция. Това включва въздействието от постепенното премахване на мерките, насочени към повишените цени на енергията (0,2 % от БВП).

(19) В програмата за стабилност за 2022 г. се очаква салдото по консолидирания държавен бюджет да достигне излишък от 1,2 % от БВП през 2024 г. и 1,4 % до 2025 г. Следователно се планира дефицитът по консолидирания държавен бюджет да остане под 3 % от БВП през програмния период. В тези прогнози се допуска таван на растежа на основните разходи от 5 % годишно. Съгласно програмата съотношението на дълга към БВП се очаква да намалее през 2025 г., по-конкретно с намаление до 43,8 % през 2024 г. и до 40,7 % през 2025 г. Въз основа на анализа на Комисията рисковете за устойчивостта на дълга изглеждат ниски в средносрочен план.

(20) Очаква се общият дефицит на пенсионната система да нарасне в дългосрочен план в резултат на нарастването на разходите за пенсии от 4,6 % от БВП през 2019 г. до 7,6 % през 2070 г. Независима пенсионна комисия отправи няколко препоръки за укрепване на фискалната устойчивост на държавната пенсионна система.

(21) В съответствие с член 19, параграф 3, буква б) от Регламент (ЕС) 2021/241 и критерий 2.2 от приложение V към него планът за възстановяване и устойчивост включва широк набор от взаимно подсилващи се реформи и инвестиции, които трябва да бъдат изпълнени до 2026 г. Те спомагат за преодоляването на всички или на значителна част от икономическите и социалните предизвикателства, очертани в специфичните за държавата препоръки, отправени от Съвета до Ирландия в рамките на европейския семестър през 2019 г. и 2020 г., в допълнение към всички специфични за държавата препоръки, отправени до датата на приемане на плана. По-специално планът е насочен към реформи и инвестиции, улесняващи екологичния и цифровия преход, както и към активна подкрепа за интегриране на пазара на труда и повишаване на квалификацията. Инвестициите спомагат също така да се даде приоритет на готови за изпълнение публични инвестиционни проекти, да се насърчат частните инвестиции и да се използват повече инструменти за пряко финансиране за стимулиране на

[19] Отрицателният (положителният) знак на показателя съответства на превишение (недостиг) на растежа на първичните разходи в сравнение със средносрочния икономически растеж, което е индикация за експанзионистична (рестриктивна) фискална политика.

[20] Очаква се другите капиталови разходи, финансирани на национално равнище, да имат неутрален принос от 0,0 процентен пункта от БВП.

научните изследвания и иновациите. Освен това в плана се поема ангажимент за реформи в областта на социалните и достъпните жилища, пенсиите, здравеопазването и регулаторните пречки пред предприемачеството, като същевременно се въвеждат мерки, които се очаква частично да отговорят на предизвикателствата, свързани с борбата с изпирането на пари и агресивното данъчно планиране.

(22) Изпълнението на плана за възстановяване и устойчивост на Ирландия се очаква да допринесе за постигането на по-нататъшен напредък в екологичния и цифровия преход. Мерките в подкрепа на целите в областта на климата в Ирландия представляват 42 % от общия размер на отпуснатите по плана средства, докато мерките в подкрепа на целите в областта на цифровите технологии възлизат на 32 % от този общ размер. Пълното изпълнение на плана за възстановяване и устойчивост в съответствие със съответните ключови етапи и цели ще помогне на Ирландия да се възстанови бързо от последиците от кризата с COVID-19, като същевременно укрепи своята устойчивост. Системното участие на социалните партньори и други съответни заинтересовани страни продължава да бъде важно за успешното изпълнение на плана за възстановяване и устойчивост, както и на други икономически политики и политики в областта на заетостта, които излизат извън рамките на плана, за да се гарантира широка ангажираност с цялостната политическа програма.

(23) Ирландия все още не е представила споразумението за партньорство и другите програмни документи в областта на политиката на сближаване[21]. В съответствие с Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. Ирландия ще вземе предвид съответните специфични за нея препоръки при програмирането на фондовете на политиката на сближаване за периода 2021—2027 г. Това е предварително условие за подобряване на ефективността и максимално увеличаване на добавената стойност на финансовата подкрепа, която ще бъде получена от фондовете на политиката на сближаване, като същевременно се насърчават координацията, взаимното допълване и съгласуваността между тези фондове и други инструменти и фондове на Съюза. Успешното прилагане на Механизма за възстановяване и устойчивост и програмите по линия на политиката на сближаване зависи и от премахването на пречките пред инвестициите в подкрепа на екологичния и цифровия преход и балансираното териториално развитие.

(24) Освен икономическите и социалните предизвикателства, разгледани в плана за възстановяване и устойчивост, Ирландия е изправена пред редица допълнителни предизвикателства, свързани с кръговата икономика и отпадъчните води. Генерирането на отпадъци в Ирландия е с почти 25 % по-високо от средното за ЕС, което я прави петия по големина генератор на битови отпадъци на глава от

[21] Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика. ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 159.

населението в ЕС. Напредъкът, постигнат по отношение на увеличаването на процента на рециклиране, се забави през последните години, докато изгарянето се увеличи значително. Кръговото използване на материали в Ирландия е 1,8 % през 2020 г., което е доста под средното за ЕС равнище от 12,8 %. Необходими са повече стимули и инвестиции, за да може Ирландия да прилага по-амбициозна стратегия за отпадъците и кръговата икономика, като същевременно се избягва създаването на прекомерен капацитет за изгаряне. Необходими са по-големи усилия за подкрепа на кръговите бизнес модели, които обхващат целия жизнен цикъл на материалите, за да се намалят отпадъците и да се ограничи потреблението на ресурси. Въпреки че е постигнат известен напредък за улесняване на инвестициите в управлението на отпадъчните води, по-малко от 50 % от отпадъчните води в Ирландия се пречистват в съответствие с правото на ЕС. Най-съществения проблем за качеството на повърхностните води в Ирландия се дължи на прекомерните хранителни вещества както от непречистени отпадъчни води, така и от селското стопанство. Необходими са значителни подобрения на инфраструктурата, както и по-надежден подход към контрола на замърсяването на водите от селскостопански дейности. Подходящата инфраструктура за отпадъчни води също е от ключово значение за повишаване на качеството на живот и здравните условия за обществеността. Освен това подходящата инфраструктура за отпадъчни води спомага за подобряване на регионалното развитие, създава устойчив растеж и работни места и е от полза за туризма.

(25) В отговор на мандата, възложен от държавните и правителствените ръководители на ЕС във Версайската декларация, планът REPowerEU има за цел постепенно да бъде премахната зависимостта на Европейския съюз от вноса на изкопаеми горива от Русия във възможно най-кратък срок. За тази цел в диалог с държавите членки се определят най-подходящите проекти, инвестиции и реформи на национално, регионално и европейско равнище. Целта на тези мерки е да се намали цялостната зависимост от изкопаеми горива и да се замени вносът на изкопаеми горива от Русия.

(26) По данни от 2020 г. Ирландия не внася суров нефт и газ от Русия. Зависимостта на Ирландия от руски въглища (22 % от вноса на въглища) е по-ниска от средната за ЕС в контекст, в който делът на твърдите изкопаеми горива в енергийния микс (7,6 %) е по-нисък от средния за ЕС. Въпреки че експозицията спрямо руски нефт и газ е по-ограничена от средната за ЕС, настоящата геополитическа ситуация и високите цени на енергията увеличават спешната необходимост Ирландия да увеличи усилията си за постигане на целите за възобновяема енергия, определени в националния план в областта на енергетиката и климата. Планът за действие на Ирландия в областта на климата включва амбициозната цел за трансформиране на енергийната система на страната до 2030 г. Това ще позволи на Ирландия да постигне намаление с 51 % на общите емисии на парникови газове между 2018 г. и 2030 г. Необходимите реформи и мащабът на тази трансформация ще бъдат значителни — от осигуряването на необходимите публични и частни инвестиции до своевременното изпълнение на ангажиментите. Необходимо е цялостно модернизиране на енергийната инфраструктура на Ирландия, за да се извлече максимална полза от възобновяемите енергийни източници и да се постигнат целите на Ирландия в областта на климата. Създаването на инвестиционна рамка, благоприятстваща улесняването и стимулирането на инвестициите в

прехода към зелена енергия, ще бъде от ключово значение за намаляване на зависимостта от изкопаеми горива. По отношение на възобновяемите енергийни източници продължават да съществуват предизвикателства в системата за планиране и издаване на разрешения, особено по отношение на дългата продължителност на процедурите за планиране и издаване на разрешения и дългите и скъпоструващи процедури за обжалване. Подобряването на ефективността на системата за планиране и издаване на разрешения, като се гарантира наличието на подходящи ресурси на всички етапи от процесите на планиране и чрез рационализиране на цялостната рамка, би могло да ускори широкомащабните разработки, като по този начин ускори екологичния преход. Освен това разширяването и укрепването на електроенергийната мрежа и поддържащата инфраструктура на ключови места ще бъдат от основно значение за намаляване на претоварването. По-специално, новите междусистемни връзки за пренос на електроенергия към съседните държави ще спомогнат за по-голяма сигурност на енергийните доставки. Ще бъде необходимо също да се повиши капацитетът за съхранение и масово да се разпространят зарядни пунктове за електрически автомобили. В допълнение, разработването на национална стратегия за водород от възобновяеми източници би спомогнало и за разнообразяването на енергийния микс.

(27) Мерките за енергийна ефективност ще играят ключова роля за намаляване на потреблението на енергия. Необходими са големи икономии на енергия, за да се постигнат не само целите на Ирландия в областта на климата, но и целта на ниво ЕС за намаляване на нетните емисии на парникови газове с 55 %. Въпреки че планът за действие в областта на климата в правилната посока, досега Ирландия изостава по отношение на намаляването на емисиите на парникови газове. Като прилага принципа „енергийната ефективност на първо място“ и като се стреми към големи икономии на енергия в областта на сградите, Ирландия би могла да намали зависимостта си от вноса на енергия. По-голям брой електрически превозни средства могат да се възползват от вътрешното производство на електроенергия, вместо да разчитат на внос на горива. Тъй като планът за действие в областта на климата включва цел за един милион електрически автомобила по ирландските пътища до 2030 г., е необходимо значително разгръщане на електрически зарядни пунктове. Ще е нужна допълнителна амбиция за намаляване на емисиите на парникови газове, както и увеличаване на възобновяемите източници и енергийната ефективност, за да може Ирландия да се съобрази с целите на пакета „Подготвени за цел 55“.

(28) Въпреки че ускоряването на прехода към неутрална по отношение на климата икономика и премахването на изкопаемите горива ще доведе до значителни разходи за преструктуриране в няколко сектора, Ирландия може да използва Механизма за справедлив преход в контекста на политиката на сближаване, за да смекчи социално-икономическото въздействие на прехода в най-засегнатите региони. Освен това Ирландия може да използва Европейския социален фонд плюс, за да подобри възможностите за заетост и да засили социалното сближаване.

(29) С оглед на оценката на Комисията Съветът разгледа програмата за стабилност за 2022 г., като становището[22] му е изразено в препоръка 1 по-долу.

(30) С оглед на тясната взаимообвързаност между икономиките на държавите членки от еврозоната и колективния им принос за функционирането на Икономическия и паричен съюз Съветът препоръча на държавите членки от еврозоната да предприемат действия, включително чрез своите планове за възстановяване и устойчивост, за да изпълнят препоръката относно икономическата политика на еврозоната. За Ирландия това е отразено по-специално в препоръки 1 и 2 по-долу.

ПРЕПОРЪЧВА на Ирландия да предприеме през 2022 г. и 2023 г. следните действия:

1. През 2023 г. да гарантира, че растежът на финансираните на национално равнище текущи разходи е в съответствие с като цяло неутрална позиция на политиката, като се вземе предвид продължаващата временна и целенасочена подкрепа за най-уязвимите от покачването на цените на енергията домакинства и предприятия и за хората, бягащи от Украйна. Да има готовност да адаптира текущите разходи към променящата се ситуация. Да увеличи публичните инвестиции за екологичния и цифровия преход, както и за енергийната сигурност, включително чрез използване на Механизма за възстановяване и устойчивост, RePowerEU и други фондове на ЕС. За периода след 2023 г. да провежда фискална политика, насочена към постигане на разумни средносрочни фискални позиции. Да предприеме мерки във връзка с очакваното увеличение на разходите за пенсии, свързано със застаряването на населението, като гарантира фискалната устойчивост на държавната пенсионна система.

2. Да продължи да изпълнява своя план за възстановяване и устойчивост в съответствие с ключовите етапи и цели, включени в Решението за изпълнение на Съвета от 8 септември 2021 г. Да представи програмните документи в областта на политиката на сближаване за периода 2021—2027 г., за да приключи преговорите с Комисията по тях, а след това да започне да ги изпълнява.

3. Да съсредоточи усилия върху насърчаването на кръговата икономика. По-специално, да разработи инфраструктура и политики за предотвратяване на образуването на отпадъци и увеличаване на повторно използваните и рециклираните материали, и да разработи по-ефективна система за разделно събиране на рециклируеми отпадъци, включително биоразградими отпадъци. Да насърчава по-безопасни и по-чисти вериги за отпадъчни води.

4. Да намали цялостната зависимост от изкопаеми горива. Да ускори внедряването на енергия от възобновяеми източници, по-специално на вятърна енергия от разположени в морето инсталации, включително чрез въвеждане на реформи за подобряване на ефективността на системата за планиране и издаване на разрешения, по-специално чрез намаляване на продължителността на процедурите. Да модернизира енергийната инфраструктура, включително за

[22] Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета.

съхранение. Да гарантира бързото прилагане на дълбоки ремонти на сградите. Да ускори електрификацията на транспорта, включително чрез инсталиране на съоръжения за зареждане.

Съставено в Брюксел на […] година.

За Съвета
Председател